

TELEFON:
MÜDÜRLÜK — Is. 203

NUSHASI HER YERDE 5 Kr.

17 Teşrinisani 1930 PAZARTESİ No. 113

Son Posta

İDARE: İSTANBUL NURUOSMANIYE ŞEREF SOKAĞI

HERGÜN NESROLUNUR

SON POSTA Halkın gözüdür Halk bununla görür
SON POSTA Halkın kulağıdır Halk bununla işitir.
SON POSTA Halkın dilidir Halk bununla söyler.

≡ MÜŞKÜLÂT KARŞISINDA ≡

Serbes Fırka Lideri Fethi Bey Fırkasını Küçültmek Tasavvurunda mı Bulunuyor?

Fethi B. İki Tavsiye Arasında Mütereddin Kaldı..

Serbes Fırka İçin Teşkilât Yapmalı mıdır, Yapmamalı mıdır?

Yapsam Da Muahaze Ediliyorum, Yapmasam Da

Ankara, 16 (H. M.) — Fethi Bey tarafından verilen istizah takririnin basit bir münakaşa ile neticeleneceğini tahmin edenler tahminlerinde aldandılar.

Vakaa meclisin samine tahsis edilen yerleri fevkalâde günlere mahsus kalabalıkla hınca hıncı dolu değildi. Buna mukabil gelenler hep münevver sınıfına mensuptu.

Sefirlere mahsus localarda da Sovyet sefiri Suriç yoldaş ile Macar sefiri Mösyo Tahicenapları göze çarpıyordu.

Riyaseticümhur locasında ise Reiscümhur Hz. nin hemşireleriyle Afet H. bulunuyorlardı. İctima zamanı yaklaşınca Reiscümhur Hz. de teşrif buyurdular ve geç vakte kadar münakaşaları büyük bir alâka ile dinlediler.

Saat üç çeyrek kala Fethi B. ile arkadaşları salona girerek yerlerini işgal ettiler, biraz sonra heyeti vekile de geldi ve saat üç on kala celse açıldı.

Reis: Fethi Beyin istizah takririni okudu. Sonra sözün Fethi Beye ait olduğunu söyledi.

Fethi Bey söyleyeceklerini büyük bir tomar teşkil eden büyük kâğıtlara yazmıştı, aralara gözlüğünü takarak okumaya başladı.

Fakat bazan okumasına fahşane veriyor, irticalen söylüyordu. Nutkunun ilk kısmı bir saat sürdü.

Serbes Fırka liderinin nutkunda belediye intihaplarının yolsuz olduğu söylenen şehirlerin mebusları söz almaya başladıkları zaman müzakere şiddet kesbetti.

Fethi Beyin nutku ilk kısmında bir ders takriri şeklinde mutedildi. Fakat mebuslara mukabele edip te ikinci nutkuna başladığı zamanki üssani şiddetlendi.

Fethi Beyin sözleri sık sık kesiliyor, Halk fırkasına menmında mebusun aynı zamanda itirazlarla karşılaşılıyor. Fethi Bey:

— Hep birden söylemeyiniz cevap verelim dedi.

Fethi B. İzmirde Karantine de yapılan hareketlerden bah-

sederken bir eli ile Dahiliye vekilini gösteriyor:

— Arkadaşları ile birlikte mahkemeye vermek lâzım, di-yordu.

Bu aralık bir gürlütle daha ko-ptu, Fethi Bey:

— İnanmıyor musunuz, diye bağır-dı. Galba hayret ediyorsunuz. Ben de hayret etmiş-tim, dedi.

Fethi B. in çok tesir yapan sözlerinden biri, Afyonkarahisar mebusu Ali B. ile aralarında bir sui tefehüm çıktığı zaman, Ali Beyin nutuk söylerken:

— Kan dökülecek nazarı

dikkatinizi celb ederim şeklinde söylediği bir cümleye:

— Beni kan ile korkutamazsınız demiş olması idi.

Meclisin tebessümünü celbeden cümleleri de oldu. Bu cümleler Hoca Rasih Efendi ile geçen muhavere arasındaydı.

Fethi Bey münakaşanın sonuna doğru, Serbes fırkanın teşkilât yapması veya yapmaması etrafında söylerken çok yorgundu.

Arkasını duvara dayamıştı, sözlerinde biraz fütür eseri sezilir gibi idi. tek kişi 214 muarızının karşısında yorulmuş gibi görünüyordu.

S. F. Yeni Bir Karar Arifesinde mi?

Teşkilâtını Lâğvedeceği Söyleniyor...

Fakat Kat'î Malûmat Yoktur...



İsmet Paşa

Ankara, 16 (H.M.) — Dün Millet Meclisinin dışı da içi kadar harareti idi. İctimadan evvel ve celse arasında şurada, burada toplanan beşer onar kişilik her grupun etrafında mühim bir rivayet, canlı bir tahmin doluşuyordu.

Bu rivayetlerin en başında Serbes fırkanın İstanbul, İzmir ve Adana da dahil olmak üzere bütün taşra teşkilâtını lâğvet-

meyi düşündüğü meselesi geliyordu.

Tahminlere gelince; o da S. fırkanın bu düşüncesinin sebepleri etrafında toplanıyordu. Fırkanın taşra teşkilâtını idare ederken nakti müşkülâta uğramış olduğu ve bundan sonra da, yeni bir teşekkül olması itibarile her tarafı kontrol altında bulundurmakta imkânsızlıklarla karşılaşmakta bulunması iddiaları gösterilen sebeplerin başında geliyordu. Nihayet Halk fırkasından görüldüğü mukabeleler, şiddetli muahazeler, hatta ithamlar karşısında yese düştüğü de söyleniyordu.

Serbes Fırkanın İstanbulda çıkarmayı tasavvur ettiği gazetenin neşrinden vazgeçtiği haberi de teşkilâtın lâğvı tasavvurunun tatbik sahasında bir mukaddimesi addolunuyordu.

Netice olarak da Fethi Beyin muhalefeti sadece meclis binasında yapmakla iktifa edeceği temin ediliyordu.

Fethi B. söylemekten ve dinlemekten çok yorgundu, celse arasında da arkadaşları tarafından ihata ediliyordu. Binaenaleyh bu muhtelif rivayetler hakkında fikrini almak kabul değildi.

Gazi Hz.

Evvelâ Kayseriyi Teşrif Buyuracak

Ankara, 16 (H.M.) — Gazi Hz. nin seyahatlerine ne gün başlayacakları el'an kat'iyetle taayyün etmiş değildir.

Buna mukabil seyahat yollarında bir değişiklik olduğu haber verilmektedir. Filhakika Reiscümhur Hz. evlâ Adanayı değil, fakat Kayseriyi teşrif buyuracaklar, oradan Karadeniz sahillerine çıkarak İstanbula uğrıyacaklardır. Refakatlerinde gazeteci olarak Falih Rıfki ve Ruşen Eşref Beyler bulunacaklardır.

Seyyar Sefalet...

Vakit Geçmeden Bu Çocuklar Biran Evvel Kurtarılmalıdır...

İstanbul sokaklarında sık sık gözümüze çarpan bu sefalet manzarası önünden titremeden geçmek mümkün değildir.



Belediye ve içtimai işlerle meşgul olan müesseselerimizin biraz daha gayretini bekleriz.

Sabıkalının Marifeti

Sabıkalı hamal Kâmil sarhoş olarak İneli gazinosuna taarruz etmiş, eline geçirdiği sandalyeleri öteye beriye fırlatmaya başlamış. Bu esnada gazinoda bulunan Celâlettin ve Ali isimlerinde iki kişi hafifçe yaralanmışlardır.

APTÜLHAMİDE ATILAN BOMBA

Bütün tarihi dekoru, merasimi, hakiki teferruatı ve neşredilmemiş fotoğraflarıyla beraber "Ziya Şakir," Beyin bu, son derece heyecanlı ve vesikalara müstenit romanını yakında dercedeceğiz.

Hitabet Değil!, Hakikat İstiyoruz

Ocaklar Reisi Hâlâ Cevap Veremiyor...

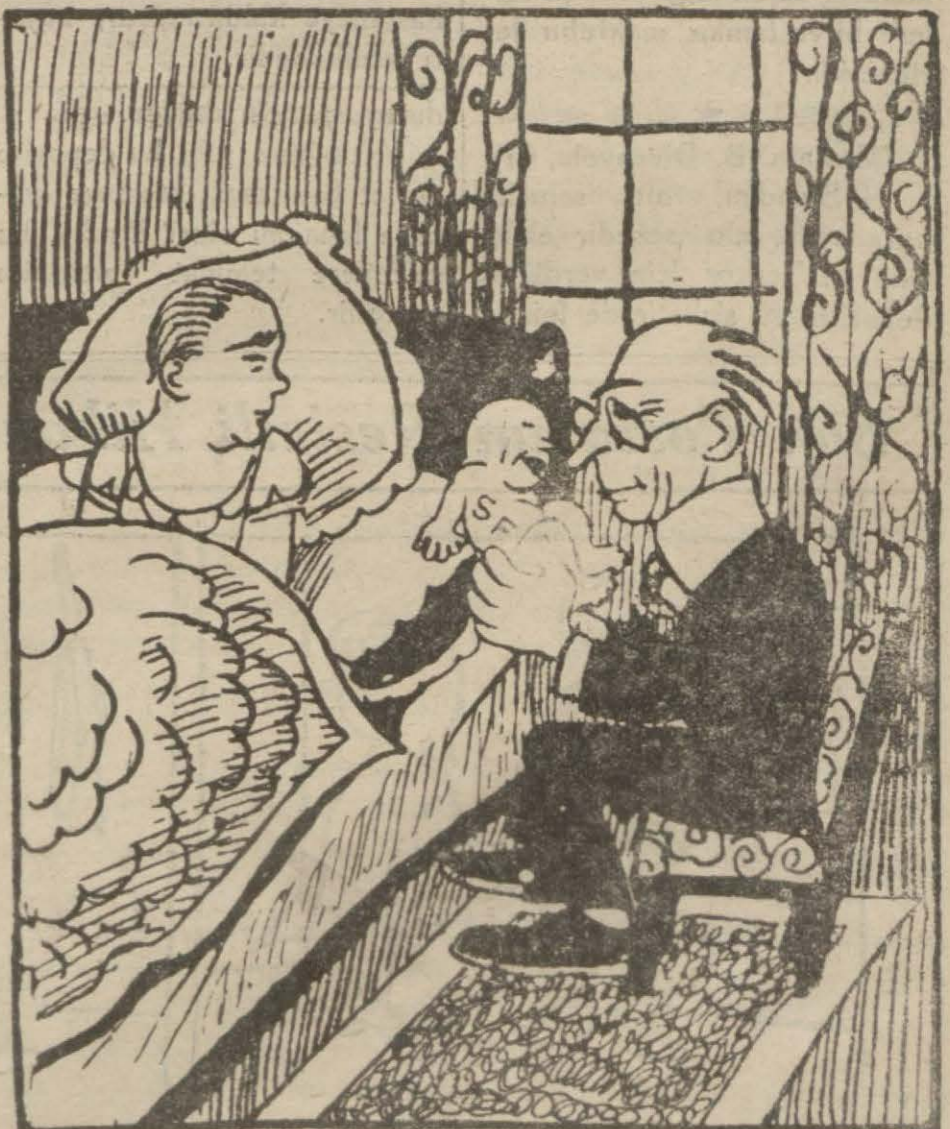
Çünkü Ortada Verilecek Cevap Yok



Türk ocakları reisi Hamdullah Suphi B., her başı sıkıştığı zaman yaptığı gibi, kendini müdafaadan âciz kalınca ocak merkezinde bir

hitabe irat etti ve kendisine ocaklar tarafından himaye ve müdafaa edildiği süsünü verdi. Hamdullah Suphi Beyin vak- [Devamı 3 üncü sayfada]

Hasta Bebek



Doktor — Bu yavrunun hayatı tehlikede.. (Milli blok) ağız bu çocuğun kanını bozacak.

Millet Meclisi Müzakerelerine Ait Yazılara (4) üncü Ve (6) ncı Sayfalar Tahsis Edilmiştir.

Halkın Sesi

DAHİLİ HABERLER

Günün Tarihi

Şirketlerdeki Depo Paraları Ve Halkın Fikirleri

Devlet bankası teşkil edileceği şu sırada bir kari ortaya bir fikir atı. Dedi ki: Muhtelif şirketlere (elektrik, telefon, su, havagazı vesaire) Depozito olarak yatırdığımız ve milyonları bulan para muattal duruyor. Bu para bir devlet bankasına devredilse de bankaca aboneler namına şirketlere teminat verilse fena mı olur? Fikir cazipti. Karilerimize müraعات ettik. Mütalealarımız sorduk. Cevapları negrediyoruz.

Nejat bey (Dizdaryede, Kâtipsinan sokağında 3)

— Biz dükkânımızda telefon kullanıyoruz. Tesisat esnasında şirket peşin olarak depozito parası alıyor, bizden alınan para 50-60 liradır.

Bu para, geçen gün gazeteyi yazdığı gibi, bu şirketlerde faizsiz duracağına Devlet bankasına sermaye yapılırsa daha iyi olmaz mı? Banka bu gibi şirket aboneleri için şirketlere para yerine banka mektubu verebilir.

★ Arşak Ef. (Samatya, Doğruyol 16)

— Evet, şirketlere depozito namile verilen paraların yekünü milyonlar tutar. Şirketler bu paraları devlet bankasına abone-leri namına tevdi etmelidirler. Bu suretle hem devlet bankasına bir sermaye menbaı bulunmuş olur, hem de aboneler namına bu paralar faizle işler. Hükümetimizin bu noktayı nazarı dikkate alması lâzımdır.

★ Şevket Gavsı B. (Gedikpaşada, Eminsinan mahallesinde Cami sokağında 35)

— Terkos üç ay peşin alıyor. Elektrik şirketi ise meselâ bizim evden depozito (300-400) kurş alıyor. Elektrikin terki halinde (200) kurş iade ediyor.

Kadıköyündeki su şirketi ise oradaki evimizden 5 lira depozito alıyor. Bu depozitolar bu şirketlerde faizsiz olarak duruyor, şirket kendi menfaati namına bu parayı kullanıyor. Bunun en iyisi bu depozitoların bu şirketlere değil, Devlet bankasına tevdi ve Devlet bankası tarafından bu şirketlere birer banka mektubu verilmesidir.

★ (Mustafa B. Divanyolu, 61)

— Efendim, altı senedir buradayım, altı senedir elektrik ve Terkos için verdiğimiz depozito bu şirketlerde faizsiz

Karısını Yaralayan Adam

Dün Akşam Bir Adan Kıskançlık Yüzünden Karısını Yaraladı

Dün akşam Gedikpaşa'da bir cerh hadisesi olmuştur: O civarda oturan Mustafa isminde birisi karısını ötedenberi kıskanmakta, bu yüzden arada sık sık dırıltı çıkmaktadır. Nünayet dün akşam bu kıskançlık kavgası fazla uzamış ve Mustafa da zevcesi Memnune Hanımı bıçakla yaralamıştır. Mustafa şimdi karakoldadır.

Maarif Tayinleri

Muallimler Arasında Bazı Tebeddülât Oldu.

Erenköy kız lisesi riya ziye muallimi Sait Bey mezkûr lise şube riya ziye muallimliğine; Erenköy kız lisesi şube riya ziye muallimi Müberra H. mezkûr lise riya ziye muallimliğine; Kadıköy erkek orta mektebi Fransızca muallimi İzzet Bey Vefa orta mektebi Fransızca muallimliğine; Vefa orta mektebi Fransızca muallimi Mazhar Bey Pertevniyal lisesi Fransızca muallimliğine; Üsküdar orta mektebi muavini Ekrem B. İstanbul kız lisesi riya ziye muallimliğine; Üsküdar riya ziye muallimi Osman Kemal B. Üsküdar orta mektebi müdür muavinliğine; Kabataş erkek lisesi stajyeri Kemal B. İstanbul erkek lisesi beden terbiyesi muallimliğine tayin ve nakledilmişlerdir.

Çocuğun Teessürü

ANNESİ ERMENİ İLE EVLENDİ DİYE TENTÜRDİYOT İÇTİ

Unkapanında Salihpaşa mahallesinde oturan 17 yaşında Mükerrrem Hanım, annesi bir Ermeni ile evlendiğinden müteessir olarak tentürdiyot içmek suretile intihara teşebbüs etmiştir. Mükerrrem H. hastaneye kaldırılmıştır; hayatı tehlikededir.

Yazdığımız gibi bu depozito devlet bankasına sermaye yapılırsa fena mı olur? Banka, bu şirketlere teminat mektubu verebilir.

Meyvahoşta Kanlı Bir Kavga... İki Taraftan Da Bir Kaç Yaralı Vardır..

Dün Meyvahoşta saat dörtte, Hafız beyin sergisinde bir yük meselesinden iskele hamalları ile, Sürtli diğer bir kısım hamallar arısında ihtilâf çıkmış, biri bir küfretmiş. İskele hamalları da yanamamışlar, mukabil hamalların üzerine ellerine ne geçirdilerse: Sandalye, kazma, kürek vesaire ile hücum etmişlerdir.

Sürtli hammallar baskın çıkmış, ilk hamlede iskele hamallarından iki kişinin kafasını yarmışlardır. Bir aralık mes'e le yatışır gibi olmuşsa da biraz sonra tekrar baş göstermiş, haydi tekrar kavga, tekrar boğaz boğaz geliş: Sopa sandalye vuruşları, kan, yüzü gözü kanlı adamlar..

Polis bunları ayırmak istemiş; ayıramamış; kavga on beş dakika sürmüş, nihayet bir polis ateş etmeye, bunları, hiç olmazsa bu suretle ayırmaya çalışmıştır.

Kavga bitmiş, neticede iki kişi kafasından yaralanmıştır. Bunlardan birinin yarası çok ağırdır. İskele hamallarından ise 3 kişi yaralanmıştır. Polis mazunları tutmuştur.

Hadiseyi çıkaran ve yarayanlar şunlardır: Kâmil, Salih, Bedri, Kadri ismindeki hamallar.

Vâsif Beyden Üç Sual...

İzmirliler Mübhem Nokta kalmamasın Diyor..

Zeynel Besim Beyin Serbes fırkadan çekilmesi üzerine ortaya çıkan bütün rivayetler hâlâ müphemiyetini muhafaza ediyor.

Zeynel Besim Beyin meydana çıkan ve dünkü nüshamızda tafsilâtı bulunan telgraf meselesinden sonra Yeni Asır gazetesi bu müphemiyetin kaldırılmasını istiyor ve Vâsif Beye şu sualleri soruyor:

1 — İzmir Palasta Zeynel Besim beyle devam eden üç günlük müzakeratin mevzuu ne idi?

2 — Zeynel Besim Beyin "vaitlerin hiçbiri tahakkuk etmedi." yolunda keşide eylediği telgrafta mevzu bahis vaitler nelerdir?

3 — Zeynel Besim beyin İsmet paşayı iktidar mevkiinden uzaklaştırmak için teşriki mesai iddiasına ait telgrafın aslı İstanbul telgrafanesinde ve telgraf ta Hizmet başmuharririndedir. Bunları Vâsif B. dilerse görebilir. Bu iddiaya saik nedir?

Bu üç sual etrafında bizim aşağı yukarı malumatımız vardır. Fakat bunları şu bu ağız-

dan değil, bizzat Vâsif Beyden öğrenmek daha dürüst, daha samimi ve daha sahih olacağı kanaatindeyiz.

Yerli Çorapçıların Derdi

Çorapçılar hariçten makine yağı getirmektedirler. Gümrük idaresi çorapçıların getirttikleri yağları, ince yağ, saat yağı tarifesine tâbi tuttuğundan bu yağlardan 220-225 kurş gümrük almaktadır.

Çorapçılar getirdikleri yağların ince yağ olmayıp alelade makine yağı olduğunu ve binaenaleyh kiloda (5) kurş gümrük resmi alınması lâzımgeldiği fikrindedirler. Çorapçılar bunun için teşebbüsatta bulunmuşlardır.

Aktar Dükkânlarında Sıhhi Aletler

Bazı aktar dükkânlarında tenasül ve tenkiye mani olmak için gayri fenni bazı aletler satıldığı haber alınmıştır. Sıhhiye memurları bu hususta takibata başlamışlardır.

Koyunların Başına Gelenler..

Kasımpaşada İki Açık Göz Altı Koyun Zaptetti..

Dün gece Kasımpaşa'da bir hadise olmuştur. Ankaralı Koyun celebı Ali Efendi, akşam koyunları almış, mezbahaya götürmek için yola çıkmıştır. Fakat Piyale taraflarında hayvanlar bahçelere yayılmışlardır. Bunu gören bahçecilerden İslâm ve Muharrem sürüye saldırarak 6 koyun zaptetmişler, fakat bekçinin müdahalesile 4 tanesini geri vermişlerdir. İki koyun şimdi bahçıvanlardadır.

Hakkı Huzur

Borsa Meclisinde Yarı Yarıya İndirildi

Şimdiye kadar İstanbul borsası meclisi reisi, içtima başına 15, azaları da 10 ar lira hakkı huzur alıyordu.

Maliye vekâletinin bir emri ile bu miktar yarı yarıya indirilmiştir.

Silâh Kaçakçılığı Kolordu Da Tahkik Ediyor..

Son silâh kaçakçılığı tahkikatı zabıtp, maliye ve gümrük idareleriyle kolordu tarafından tahkik edilmektedir. Silâhları gümrükten çıkarmak için kolordu aktarma ambarrında memur Ali Rıza Beyin kendi mühür ve imzasile ve resmi antetli bir beyanname tanzim ettiği hakkındaki iddia kumandanlıkça teşkil edilen tahkik heyeti tarafından tetkik edilmektedir. Kolordu tahkikatını şimdiye kadar ithal edilmiş silâhlara da teşmil etmektedir.

Hikmet Beyin Davası

Sabık müstantik Hikmet B. Müddeiumumî Kanan B. aleyhine bir tazminat davası açmıştı. Bu dava dün İstanbul dördüncü hukuk mahkemesinde görüldü: Kenan bey sabık Adliye müsteşarı Kenan Ömer, Urbani zade Adnan Cemil, ve Arif Sırrı beyleri vekil tutmuştu. Hikmet bey bizzat mahkemeye gelmişti. Hikmet beyin istidası okun-

Hariciye Vekil

Romadan Sonra Atınay Uğrıyacak

Hariciye vekilimiz ihza tabdidi teslihat konferansında dönerken Romaya, oradan Atınaya uğrıyacaktır.

Muhtelit Mübadele İkinci Taksit

Muhtelit mübadele komisyonunda hükümet emrine verilerek üzere daha (62,500) isterlin vardır. Bu para iade edilmesi lâzımgelip iade edilmeyen Yunan emlâ ile etabli rumların İstanbulda iadesi kabil olmyan emlâ tazmin edilecektir. Bu ha göre gayri mübadillerin ikinci taksiti olan 62500 liran tez zii gayri muayyen bir zaman kalıyor.

Bankalar İttihad Millî Ve Ecnebi Bankalar Birleşiyor

Şehrimizdeki millî ve ecnebi bankalardan (.4)ü aralarında bir birlik yapacaklardır. Maksatları şunlardır:

1 — Bankalar arasındaki rakabeti kaldırmak.

2 — Gerek hariç ve gerek İstanbul ve diğer dahili piyasalarda da müttehit muamele yapmak.

Üç Aynıklar

Mütেকait, Eytam, ve Eram lin üç ayhıkları Kânunuevvi içinde verilecektir.

20-25 yaşındaki kızları ikramiyeleri birden verilecektir.

Yeni Nafia Müsteşarı

İstanbul belediyesi heyet fenniye müdürü Ziya Bey Nafia vekâleti müsteşarlığına tayin edilmiştir.

Muallimlerin Süknâ Bedeli

İstanbul Muallimler birli muallimlerin kesilen süknâ bedellerinin iadesi için teşebbüslerde bulunacaktır.

Metruk Emlâk

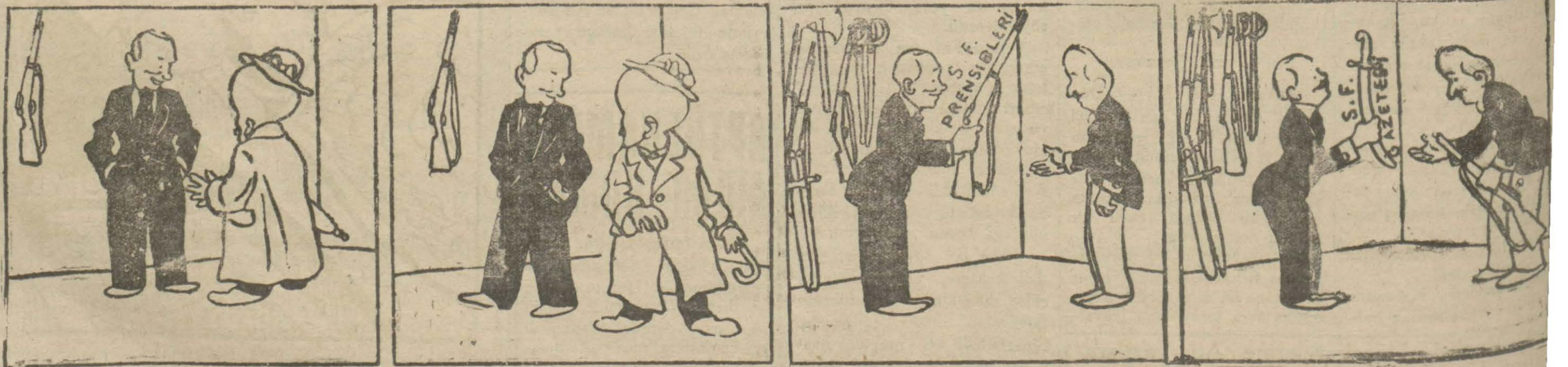
Metruk emlak müdürlüğü bazı yeni metruk emlak vâli olmuştur. Bu emlak muhâd lere verilecektir.

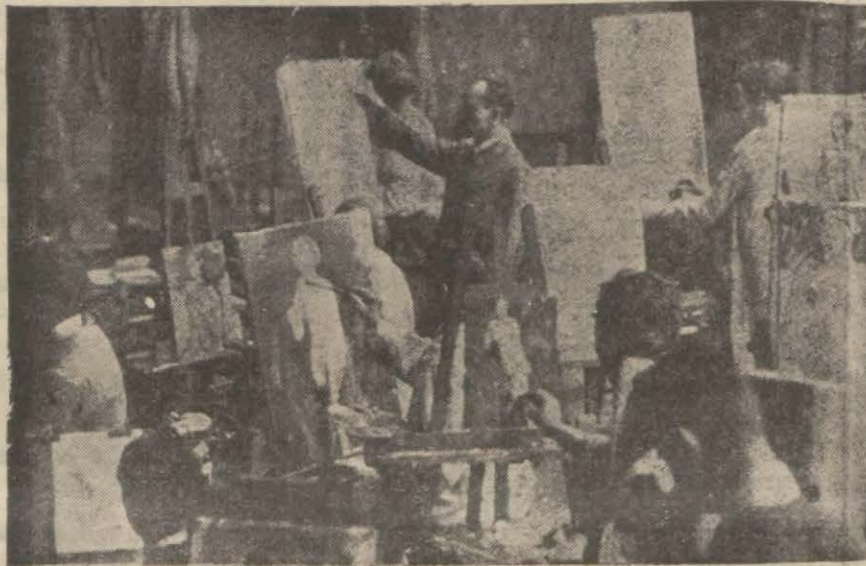
duktan sonra heyeti hâkim davayı rüyet salühiyetini tetkik etmek için müzakere lonuna çekildi.

İkinci celsede Hikmet bey davasından vazgeçeceğini söyledi. Heyeti hakime de datanın sukutunu tefhim etti.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve Serbes Fırka



Kari Gözile
GördüklerimizFransada Kırk Bin Ressam Vardır.
Bunların Nasıl GeçinebildikleriniHiç Tasavvur
Edemezsiniz...Parisin meşhur artistlerinden Laval, fakir arkadaşlarına
gardım için resimlerini sokakta satıyor

Akademide bir sınıf

Fransa uzun müddettenberi artistlerle meşhurdur. Artistlerin kendilerine mahsus mahalleri, yaşayışları, âdetleri vardır.

Son Zamanlarda Pariste yalnız ressamların miktarı (40) bini bulmuştur.

Tabii bunların çoğu tanınmamış kimselerdir, içlerinde ön safta bulunan ve şöhret sahibi olan on iki kişi vardır. Ötekiler tedricen küçülürler ve nihayet meçhuliyet içinde kaybolurlar.

Fakat yaşamak lâzım, Bu

kadar artist nasıl geçinir? Onun da çaresini bulmuşlar. Bu artistler ekseriyetle yaptıkları tabloları sokaklarda, gazinolarda filân teşhir edip satarlar. Halkı teşvik için de şöyle bir hileye müracaat ederler: İçlerinden biri mirasyedi bir Amerikalı kıyafetine girerek meşhere gelir ve resimleri yüksek fiatlarla satın almıya kalkar. Bu satın alış tecessüsü davet eder. Etrafa insan toplanır ve satış başlar.

Bu zavallı artistler model

Pierre Pett - Jean ismiude meşhur bir Fransız artisti. Aynı zamanda şair ve bes-tekârdır.



Monmartrde kahvehane-lerde artist hayatı

bulmakta müşkülât çekerler. Çünkü modellere ancak bir öğle yemeği yedirebilirler. Bu para ile de büyük ve kuvvetli bir model bulmaya muvaffak olamazlar.

Onun için zavallıların çoğu sefalet içinde yaşarlar.

Kadın Ve Kalp İşleri

Aile Kurmak Ve Eski Zihniyet
İzdivaçta Ağırılık
Mevzubahis Midir?..

Aşk, Âdet Ve Kanun

Elişi

Birleşme dinî kaidelere ve eski an'anelere tevfikân yapıldığı zaman ağırılık istenir, bir sürü çehizler verilir, bir kız evlendirmek, bir aile için bir yıkım teşkil ederdi.

Medeni kanun bu mecburiyetleri tamamen kaldırdı. Bugün artık evlenirken ağırılık vermek mecburiyeti yoktur.

Fakat bazı aileler eski âdetleri unutmamakları için hâlâ ağırılık isterler, hâlâ kızlarını satmayı düşünürler.

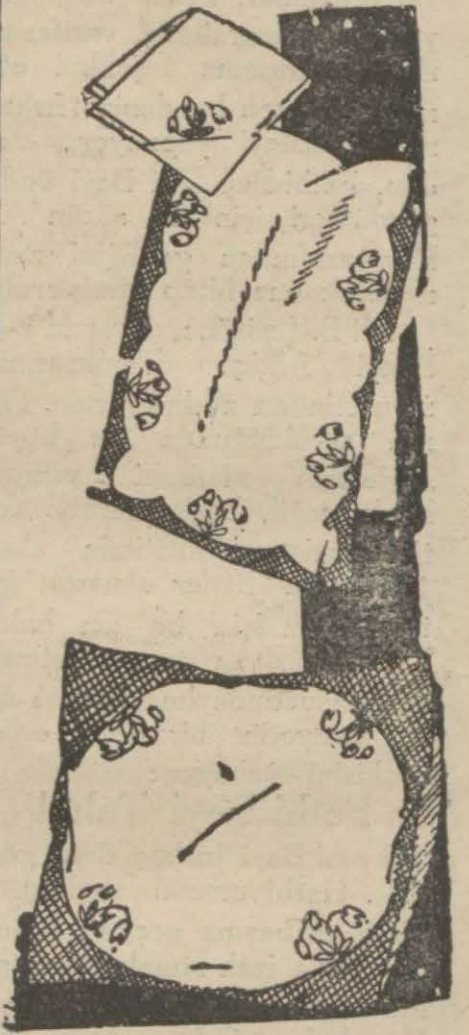
İşte (M.H.) imzasile bana mektup gönderen bir karim bundan şikâyet ediyor:

"Talip olduğum kızın ailesi bana birçok ağır teklifler yaptı. 500 liradan fazla ağırılık, bir pantantif, bir çift elmas küpe, bir elmas yüzük ve sair istediler, Bunların hepsini yapacaktım. Fakat şimdi de başka müşkülât çıkarıyorlar. Kız benimle evlenmeye hazır, fakat ailesinin sözünden dışarı çıkamıyor."

Kız ağırılık ve hediye mukabilinde vermek, onu satmak demektir. Zaten ağırılığın, hediye, hatta yüzüğün tarihine bakarsak şunu görürüz: Kız cemiyet içinde satılık bir maldır. Ağırılık ve hediye kızın kıymetini tayin eden bir miyadır. Her aile kızını mümkün olduğu kadar pahalı satmak ister. Ağırılık ve hediye fazla olmasını bunun için arzu eder.

Anlaşılan bu gencin talip olduğu kızın ailesi henüz bu seviyede bulunan muhafazakâr bir ailedir, hâlâ kızını para mukabilinde satmak arzusundadır. Kızın da ailenin sözünden çıkamamasına bakılırsa, o da tahsili noksan bir kızdır.

Bununla beraber benden nasihat isterseniz söyleyeceğim şey şudur: medenî kanunun bize temin ettiği izdivaç, alım satım muamelesi olmaktan



"Türk iğnesi," denilen elişi-ne ait bugün de bir, iki nümune takdim ediyoruz. Bu nümuneler iki fantazi yastığa aittir.

İktisat Meclisi Azalığı

Merhum Fehmi İsmail beyden inhilâl eden İktisat meclisi azalığına bir zatın intihabı lâzımgelmektedir. Bu yere Borsa meclisinden bir azanın intihabı usulden bulunmaktadır.

çıkmiştir. Gönüller arasında bir bağ varsa eski âdet ve an'aneler bu bağı çözemez. Kız evlenmeye razı ise derhal nişanlanır ve kimseyi dinlemezsiniz.

Hanımteyze

TAKVİM

Arabi		Rumi	
24-Cem-elahar-1349		3-Teşrinisani - 1346	
Vakit-Ezanı-Vasatı		Vakit-Ezanı-Vasatı	
Güneş 1.57	6.49	Akşam 12.-	16.51
Öğle 7.8	11.59	Yatsı 1.35	18.27
İkindi 9.44	14.35	İmsak 12.14	5.5

Yunanistanda mal mülk sahibi olanlar Lozan muahedesinden sonra mübadil ve gayri mübadil diye ikiye ayrılmıştır. Bunlardan mübadil olanlar haklarını kısmen almış bulunuyorlar. Gayri mübadillere gelince: Bu biçareler seneler geçtiği halde henüz haklarından istifade edememiştir. Yalnız son zamanda hükümetimiz Yunan emlakının icarından toplanan parayı avans olarak cüz'î miktarda dağıtmıştır. Bundan sonra bu zavallılar bu haktan da mahrum kalacaklardır. Filhakika Yunanlıların fark olmak üzere verecekleri yüz yirmi beş bin İsterinin yirmi iki nabet üzerinden dağılacığı mevzubahis olunuyorsa da esasen yekünu fazlaya balığ olan gayri mübadillerin bu para dertlerini göremeyeceği aşikârdır. Bu zavallıların Yunanistanda senede binlerce lira irat getiren arazileri ve bugünkü vaziyetleri düşünülecek olursa meselenin fecaatı meydana çıkar. Son zamanda İttifakın imzalanması gayri mübadilleri sevinç içinde bırakmıştı. Çünkü bonolarını alacaklardı. Aylar geçti. Maliye vekili Bey seyahatini ikmal ettiler. Biz zavallıların refahı için kıymetli sözler söylediler. Fakat birşey çıkmadı. Nihayet bir heyet tarafında emlakın takdiri kıymetini ikmal ettikten sonra [Bono] ların verileceği havadisini içittik. Eğer hakikat böyle ise İttifakımızın şunlardır:

Bir kerre araziden bir çoğunun takdiri kıymeti, tapular, vergi makbuzaları ve icar mukaveleleri üzerinden yapılmıştır.

Niçin emlak kıymetinin takdiri aynı venaika istinaden icra edilmesin. Meselâ bir dükkânın kıymeti takdir edilecek. Bu dükkânın çatısı uçmuş, harabe haline gelmiş. Yehut yanmış bu dükkâna nasıl kıymet takdir edilecek. Sonra da kıymet takdiri birçok masrafları mucip olacaktır. Mademki halledilmedi, gayri mübadillerin, daha doğrusu ana vatana kavuşan; bu zavallıların işlerinin temizlenmesi için alâkadar makamın ehemmiyetli surette bu meseleyi takip etmesini rica ederiz, efendim.

Rüşti

Muğlada Serbes Fırka

Muğla vilâyetinde Serbes fırka teşkilâtı süratle ilerlemektedir. Bütün kaza ve nahiyelerde kadın, erkek, birçok halk yeni fırkaya dahil olmaktadır. Esasen münevver olan halkımızın Serbes fırkının inkişafına çalışmaları her türlü takdirata seza, efendim.

S. C. Fırkası Muğla Vilâyet ocağı

Cevaplar

Ahmet Fevzi Beye:

Mektubunuzu aldık. Altdan ziyade çoğunuz olduğundan bahsediyorunuz. Çocuklarımızla birlikte çıkaracağınız fotoğrafı gönderdiğiniz takdirde gazetemizde neşredilecektir.

Tefrika numarası: 27

PEYAMI SAFA

SON POSTA'nın Edebî Romanı

FATİH - HARBİYE

İçini çekiliyordu. Yürüyemedi. Önüne baktı. Kendini sıkıyor ve son kuvvetlerini kurtarmak istiyordu. Müthiş bir gayret içindeydi. Şimdi de yüzüne kan çöküyordu. Bir anda okadar kızardı ki Nerimanın sinir nöbetlerini bilen Şinasi korktu, tesellî tesirini azaltacak bir bildiği için hiçbir şey bulamadı, yalnız Nerimanın koluna girmek istedi.

Fakat kız kolunu şiddetle çekti ve Şinasinin bu zafından yeni bir cesaretle ve gözlerini alabildiğine açtı. Her tarafı, bilhassa çenesi

iken şiddetli bir titreme ile başlayan asabi buhran iki saat sürdü. Eczacıyı, sonradan gelen doktoru, fennin bütün vasıtalarını aciz bırakan şiddetli buhranlardan biri ki titremeler, katılmalar, küçük muvakat felçler, hıçkırıklar, kahkahalar, kendini oraya buraya atmalar, nefes tikanıkları, boğulmalar, ihtilâçlar gibi... hayvanî varlığın bütün sefaletini ilân eden en korkunç ârazı gösterdi ve nihayet hastayı tam bir hezal haline düşürdü.

Eczaneden çıktıkları vakit geceydi. Otomobile eve gittiler. Yolda bir kelme konuşmamışlardı.

Şinasi iki üç kerre Nerimanın elini tutmuş ve okşamak istemişti. Kız şiddetle elini çekti ve başını arkasına dayadı, gözlerini yarı kapadı, otomobil evinin önünde durunca

ya kadar hiç kılmıdamadı. Yere inerken Şinasinin koluna girmesini de istememişti. Salınarak atladı, kapının tokmağını kendisini kurtaran bir şey gibi tuttu ve bütün kuvvetle hızlı hızlı, üst üste vurdu.

Gülter kapıyı açınca Neriman kendini içeri attı ve merdivenlere doğru koşmaya başladı. Şinasi de onu takip ediyordu. Merdiven başında Faiz beyle karşılaştılar. İhtiyar adam kızının önüne durdu, kollarını uzattı ve onu durdurmak istedi.

Neriman babasını da itti, merdivenleri hızla çıktı, odasına koştu, kapıyı kapadı ve içeriden kilitledi.

Faiz bey, Şinasi ve Gülter kapının önünde kaldılar. Şinasi alçak sesle:

— Nöbet goldi!

Dedi ve başka hiçbir şey konuşmadılar; Nerimanda ilk defa görülmiyen bu asabi bu-

ranın ne olduğunu onlara anlatmaya lüzum yoktu; sebepleri de kolayca tahmin edilebilirdi.

Sustular ve içeriye kulak verdiler. Hiçbir ses gelmiyordu. Sonra, arada bir kesilen veya bir mendille boğulan hıçkırıklar duyular.

Gülter:

— Siz çekilin, dedi, ben içeri girerim.

İki erkek uzaklaştılar ve Faiz Beyin odasına girdiler.

Nerimanın babası, odanın ortasında, gözleri yerde, ellerini önüne kavuşturmuş, namazda, kıyam halinde gibi duruyordu. Kaşları çatık ve yüzü kansızdı.

Başını hafif hafif sallamaya başladı, Faiz Beyde görünen bütün hususî tavırların ve hareketlerin lûgatını iyi bilen Şinasi bu duruşun da mânâsını anladı: Nerimanın babası mühim bir karar vermek üzere idi.

Başını mütemediyen sallanıyordu. Alt dudağını hafifçe ısırıyor ve gözlerini kırptı. Birşey hesap ediyordu. Vahim bir manzara seyeder gibi yere bakan gözleri, Şinasiye doğru ağır ağır kalktı. Derin bir nefes almış ve teemmülden karara geçmişti.

Şinasiye doğru bir adım attı, başını kaldırdı:

— Oğlum! Dedi, geç kalıyordun ve korkarım ki bunun daha fena akibetlerini göreceğiz. Yarından tezi yok, bu meseleyi meşru bir surette halledelim.

Şinasi cevap vermedi, yalnız başile bu karara itaat etti. Fakat, ikisi de, bir birlerine söylemedikleri bir endişe içinde idiler. Şinasi, nerimanın odasına doğru başını çevirdi, baktı; Faiz Bey de onu taklit etti. Endişe oradan geliyordu, Nerimanın bu kararı kabul etmesi lâzımdı.

[Arkası var]

İttihatçılar Divanı Âlide Hesap Veriyorlar...

Sabık Maliye Nazırının Cevapsız Bıraktığı Mühim Bir Nokta..

Sui İstimaller Vaktinde Niçin Tahkik Edilmemişti?

Uzun harp senelerinin karışık muameleleri, bu karışık işlere ait esrarengiz rivayetler saymakla tükenmeyecek kadar çoktu. Harbi idare eden Sait Halim ve Talât paşalar kabinelerinin birçok nazırlarına teker teker soruldu ve bir yığın da cevaplar alındı. Fakat itiraf etmek lâzımdır ki bizi en çok tenvir eden Maliye nazırı Cavit bey olmuştur. Şurasını da kaydetmeli ki bu zatın da eksik bir yanı, kaçamak cevap vermesi, tercih ettiği veya tamamen gizlediği bazı noktalar vardı. Bununla beraber öteki nazırların ısrarla sakladıkları en mühim kısımları Cavit bey kolaylıkla ikrar ve itiraf etti.

Bütün bunlar memleketin, istiklâl ve hayatile alâkadar olan en mühim bir harbin namal idare edildiğini gösteren birer ibret lâvhası halinde gözlerimizin önünde canlandı.

Her karışık hadisenin bozuk safhalarını öğrendikçe millet ve memleket namına hayret ediyor, hiddet ediyor ve sonunda, elinden birşey gelemiyen adamların aczi ile memleketi felâkete atan bu adamlara lânet ediyorduk.

Sorulan sualler hayli uzaması, bu suretle de Cavit Beyin isticabının sonlarına yaklaşmıştı.

Reis bu celsede Cavit Beye ilk sual olarak harbi umumî aralarındaki sui istimal ve ihtikârları sordu. Reisin suali umumî idi. Cavit Bey sualin hangi noktaya müteveccih olduğunu daha sarîh anlamak istiyordu. Dedi ki:

— Acaba bu sualden maksat nedir?

Reis maksadı izah etti:

— Birtakım şirketler vücudunda getirilmek suretile ihtikâr yapıldığı, halkın işeşi düşünlük lâzım gelirken birtakım şahıslara para kazandırıldığı iddia edilmektedir.

Cavit Bey harbin ferdasında kabineden çekilmişti, bu şirketler ise harbin ilânından sonra teşekkül etmişti. Fakat sabık maliye nazırı umumî şekilde izahat verdi:

— Esnaf cemiyetleri vesair şirketler harbin ilk senelerinde teşkil olunmuştur. Bu işte benim hiçbir tesirim yoktur. Bunların teşkilinden maksat, istiklâle göre, millî sermayeli şirketleri çoğaltmaktır. Bunların teşekküllerinde bir inhisar mülahazası yoktu. Devlet hissesi bu veya bu şirkete, şüphesizdir. Her memleketin iktisadi hayatında bunlara şahit olunur. Ben hükümette bulunduğum zaman devlet bu gibi şeylere müdahale etmesine daima aleyhtar oldum. Çünkü bu müdahaleden fayda yerine daima zararlılık doğacağı kanaatinde idim.

Bolu mebusu Necati Bey,

o zaman birçok dedikodulara sebep olan un meselesini ortaya attı ve Cavit Beye şöyle bir sual sordu:

— Un meselesinde sui istimaler olduğu hakkında gazetelerde bazı haberler görüldü.

Cavit Bey — Sui istimaler hakkında malumatım yoktur. Fakat o zaman un mübayaa olunurken peşin para vermiyorlardı, bu yüzden tacirler de fazla para istiyorlardı.

Necati Bey — Bu hususta (Havyar) Hanında bazı sui istimaler olduğu rivayet edilmektedir.

Konya Belediyesi Niçin Fena Halde?

Çünkü Elektrik, Su, Dekovil İşleri Onu İflâs Haline Getirmiştir

Konya, (Hususi) — Konya Belediyesi, müşkül vaziyete girmiştir. Bunun sebebi, mal vaziyetini düşünmeden belediyenin elektrik işi, su deposu ve dekovil hattı gibi mühim bazı tesisat yaptırmaya teşebbüs etmesidir.

Uzun tetkikat neticesinde elektrik işinin iki milyona çıkacağı anlaşılınca projede tadilat yapılmış, masraf yarım milyona indirilmiştir.

Mukavele mucibince ilk taksit olarak şirkete elli bin lira verilecekti. Halbuki belediyenin kasası tam takardı.

İdareci Hususiyenin Ziraat bankasında ki (50) bin lirası alındı, şirkete verildi.

Şirket İş Başında

Nihayet şirket Dereköyündeki boğazda işe başladı. Fakat daha ilk günden beri şirket Nafia vekâletinin projesini değil, kendi kafasındaki planı tatbik etmeye başlamıştı.

Tesisatı kontrol için tayin edilen heyet'i bu hali bir raporla heyeti idare reisi bulunan Kâzım Beye bildirdi. Fakat şirket istifi bozmadı. İnşaat ilerledi.

Heyeti fenniye 11 Ağustos 1927 tarihinde diğer bir raporla inşaatın sakatlığını vedaha şimdiden bazı yerlerinin patladığını ve fakat alelacele yamandıgını müteahhidi Nafia Vekâletinin tahriatle beton ve betonarme inşaatı için istimal edeceği çimento miktarını tebliğ ettiği halde bunun hilâfına hareket edildiğini meclisi idare ve komiserliğe bildirdi. Bu rapor da bir netice vermedi.

Üçüncü Dördüncü Raporlar Ve Netice

Üçüncü bir raporda inşaatın çürük arazi üzerine yapıldığı, yağmurlu zamanlarda heyelân tehlikesi olduğu bildirildi. Bu rapordan da bir ses çıkmadı. Heyeti fenniye 6/7-9-927 tarihinde gece şirket komiserliğine müstacel bir rapor daha verdi.

Cavit Bey bu rivayeti tekişip etmedi, fakat tasdik etmedi. Sadece şöyle bir cevap verdi:

— Ben, böyle birşey yoktur, demiyorum... Fakat halis un alınmıyordu. Gerek unların karıştırıldığı yerlerde, gerekse fırnlarda bir takım yolsuzluklar yapılmış olması mümkündür.

Necati Bey, bugün sabık nazırın peşini bırakmıyordu. Bir sual daha sordu:

— Bu işler tahkik edilmek lâzım değil mi idi? dedi. Fakat Cavit beyden sarîh bir cevap almak mümkün olmadı.

Müşabakalı Hikâyeler

Kazanan Kariler Pazartesiye Belli Olacak

Müşabakalı hikâyelerimize gelen cevapları tasnif ediyoruz. Önümüzdeki pazartesi günü kur'a neticesini ilân edeceğiz. O günden itibaren nihayet bir haftaya kadar kendilerine kur'a isabet eden karilerimiz, İstanbulda iseler hediyeelerini doğrudan doğruya, taşrada iseler birer mektupla alacaklardır.

Ağaçların Aşısı

Bedava Aşı Dağıtmak Meselesi Ne Oldu?

Yabancı ağaçların aşılmaşı ve aşı kalemlerinin meccanen verilmesi hakkında heyeti vekilenin bir kararı vardı. Geçen sene İstanbul ziraat memurları bu hususta tetkikat yaptılar ve fakat raporlar tehhür ettiği için bu tetkikattan müsbet bir netice elde edilememişti. Aşı ve dikim mevsimi olmak hasebile alâkadarlar bu hususta tekrar tetkikata başlamışlar.

Batan Yelkenli

Çeşme Sahillerinde Batan Yelkenliden İki Kişi Kurtuldu...

Çeşme (Hususi) — İldırı sahillerine yağ ve zeytin almayı giden İstanbullu Hakkı kaptanın idaresindeki dört tonluk yelkenli kayak Çeşmeye dönerken poyraz rüzgârının sertliğinden yelkenleri paralanmış, (Kumudi) burnuna düşüp parçalanmıştır. Mürettebatından kaptanı ile bir tayfası yüzereceği güçle kurtulabilmişlerdir. Hamulesinden bir iki kişi kurtarılabılmıştır.

Nedim

Kadıköy Elektrik Abonelerine İlan

İstanbulda Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsâtı Sınaiye Türk anonim şirketi (Satgazel) 17-18-19 teşrinisani pazartesi, salı ve çarşamba günleri Yeldeğirmeni ve İbrahimağa mahallelerini tağdiye eden tevettürün (safha ile bitaraf arası) 110 dan 220 volta tahvil edileceğini muhterem abonelerine ilân eyler.

Bu münasebetle, mezkûr mahallelerdeki bilcümle tesisatın ampul ve muhtelif elektrik cihazları bir defaya mahsus almak üzere meccanen değiştirilecektir.

Yeni tevettürle cereyan itasından itibaren eski ampul cihazlar ve saire istimal edilmeyecek ve badema kullanılacak bilcümle elektrik malzemesi 220 volta mahsus olacaktır.

Yukarıda zikredilen hususlara riayet ve bir cereyan inkıtama mahal vermemek için memurlarımıza ifayı vazife esnasında teshilat ibraz buyurmaları muhterem ahaliden rica olunur.

Müdürîyet

İstanbul Tramvay Şirketi

14 teşrinisani 1930 tarihinden ilân ahire kadar muteber olmak üzere muvakkat askerî ücret tarifesi

Resmî elbiseli kara, deniz ve jandarma zabitanı aynı araba içinde fasıla verilmeksizin icra edilen her hangi bir sefer için tramvay ücreti:

	Birinci mevki	İkinci mevki
Tramvay ücreti	5	2,50 kuruş
Köprüler resmi	1	1 "
Nakliyat vergisi	0,25	0,25 "
Yekûn	6,25	3,75 "

Zabitan Beylere muhsus abonman karneleri

1 — Munhasıran birinci mevkide olmak üzere fasılasız 60 sefer yapılması hakkını bahşeden cem'an 60 varakayı havi karneler:

Birinci mevkide 60 sefer ücreti	300 Kuruş
İstanbul tramvay şirketi tarafından icrası kabul edilen yüzde 40 tenzilat	120 "
Tediyesi icap eden bakiye	180 "
İlaveten: Köprüler resmi	60 "
Nakliyat vergisi	15 "
Yekûn	255 "

2 — Munhasıran birinci mevkide olmak üzere fasılasız 20 sefer yapılması hakkını bahşeden cem'an 20 varakayı havi karneler:

Birinci mevkide 20 sefer	100 Kuruş
İstanbul tramvay şirketi tarafından icrası kabul edilen yüzde 40 tenzilat	40 "
Tediyesi icap eden bakiye	60 "
İlaveten: Köprüler resmi	20 "
Nakliyat vergisi	5 "
Yekûn	85 "

Binaenaleyh, bir abonman karnesi ile tediye edilen bir seyahat ücreti tekml rüsum dahil olduğu halde 6,25 kuruş iken yalnız 4,25 kuruştan ibaret olur.

Mezkûr karneler ancak resmî elbiseli ve birinci mevkide seyahat eden Zabitan tarafından istimal olunabilecektir.

Sivil elbiseli zabitan umum sivil yolcular gibi bilet ücreti tediye ederler.

Resmî elbise ile seyahat eden kara, deniz ve jandarma küçük zabitan ve efradı askeriyesi:

aynı araba içinde fasıla verilmeksizin icra edilen her hangi bir sefer ücreti:

	Birinci mevki	İkinci mevki
Tramvay ücreti	5	2,50 kuruş

Kara, deniz ve jandarma küçük zabitan ve efradı askeriyesine mahsus abonman karneleri:

Munhasıran ikinci mevkide fasıla verilmeksizin beş seyahat yapılması hakkını bahşeden beheri beş varaklı karneler:

İkinci mevkide beş seyahat ücreti	12,50 kuruş
İstanbul Tramvay şirketi tarafından icrası kabul edilen yüzde 40 tenzilat	5, -- "
Beher karnenin bedeli	7,50 kuruş

Binaenaleyh, seyahat ücreti bir abonman karnesi ile tediye edilirse miktarı 2,50 kuruş olacak yerde yalnız 1,50 kuruştan ibaret olur.

İşbu karneler munhasıran, resmî elbise ile yalnız ikinci mevkide seyahat eden kara, deniz ve jandarma küçük zabitan ve efradı askeriyesi tarafından kullanılabilir.

Sivil elbise ile seyahat eden kara, deniz ve jandarma küçük zabitan ve efradı askeriyesi bilet ücretlerini umum sivil yolcular gibi tediye ederler.

Abonman karneleri, Tramvay plânton kulübelerinde, hatların müntehalalarında ve Tünelin Galata ve Beyoğlu girişlerinde satılmaktadır.

İstanbul, 12 teşrinisani 1930

MÜDÜRİYET

